

UIT DE SCHRIFT.

In de gelijkmaking Zijns doods.

Want indien wij met Hem één plant ge-
worden zijn in de gelijkmaking Zijns doods,
zoo zullen wij het ook zijn in de gelijk-
making Zijner opstanding.

Rom. 6:5.

Mystiek gaat dieper dan ervaring.

Veel kunt en zult gij nooit ervaren, mijn ziel,
wat niettemin mystieke werkelijkheid voor u en
in u is.

Nimmer kunt gij ervaren, dat gij één plant met
Christus geworden zijt in de gelijkmaking Zijns
doods.

Want poog het u voor te stellen, wat het zeggen
wil: de gelijkmaking Zijns doods.

Het betekent niets meer of niets minder, dat
gij krachtens uw eenheid met Christus even diep
in den dood zijt ingegaan als Hij.

En hoever is Hij daarin ondergegaan?

Tot de absolute Godsverlating toe.

Tot het onderste der hel.

Tot den bodem van den afgrond van den eeuwi-
gen dood.

Zoals Hij verlaten werd, kunt gij nooit verlaten
worden. Gij kent slechts betrekkelijke verlatingen.
Ze zijn voor u slechts tijdelijk, voor een korten
tijd. Van u geldt, wat Jesaja tot het vrome Israël
profeteerde: „Voor een kleinen oogenblik heb Ik
u verlaten, maar met groote ontfermingen zal Ik
u vergaderen“.

In het onderste der hel kunt gij als beminde des
Heeren nooit komen. Daarvan heeft Christus u
juist verlost.

Door den tweeden dood, den eeuwigen, zult gij
nimmer beschadigd worden, naar de belofte van
uw God.

Volstreekte verlating, volle hellesmart, voltrokken
verdoemenis liggen zoover buiten uw ervaring als
het West verwijderd is van het Oosten.

Daarvoor hebt gij uw Verlosser heel uw leven,
heel de eeuwigheid door te danken.

Hij heeft dat alles ervaren, opdat gij het niet
zoudt behoeven te ervaren.

Maar daarom, o ziel, laat u niet misleiden door
hen, die willen, dat gij uw ervaring ten grondslag
wilt leggen aan uw geloof.

Zoo licht zoudt gij onder de bekoring daarvan
geraken.

Het geloof kan immers de ervaring niet misse!
Wie geen ervaringsleven kent heeft niet het recht
zich geloovige te noemen.

Ervaringsleven is van het echte geloof niet te
scheiden.

Het is het noodzakelijke resultaat ervan.

Juist: resultaat.

Maar niet: fundament.

En hoezeer gij er u over verheugen moogt, dat
de christelijke ervaring tegenwoordig weer in eere
komt, bedriift er zoo lief als u uw zaligheid, zoo
dierbaar als u Christus is, geen afgoderij mee.

Want door op uw ervaring uw geloof te laten
rusten, maakt ge Christus' verzoening overbodig.

Dan stelt gij uw ervaring in plaats van de Zijne.
Dit is de grond van uw geloof, dat gij één plant
met Hem zijt.

Eén plant met Hem in alles.

Eén plant met Hem in Zijn geboorte.

Eén plant met Hem in Zijn lijden.

Eén plant met Hem in de gelijkmaking Zijns
doods.

Door die mystieke unie is het alsof gij zelf den
doemdood zijt gestorven.

Het is zelfs nog meer dan een „alsof“.

Gij zijt die werkelijk gestorven.

Doch in Hem.

Hij had er de ervaring van.

Gij het geloof.

Hij dronk er al de bitterheid van in.

Gij moogt u verzadigen aan de zoete, vreedzame
vrucht.

Hij voelde het hellevuur branden in Zijn inge-
wand.

Gij moogt u warmen in de stralen des hemels.
Wat Christus voor u leed, kunt gij niet oplee-
ken in uw dagboek.

Gij kunt het van ver met uw gedachten niet
aanraken.

Nog veel minder is het te ervaren.

Want dit blijft het geheim: door één plant met
Hem te worden, stroomt er één geestelijk bloed
door Christus en u.

Toch wordt gij nooit Christus.

Hoe innig de eenheid tusschen Hem en u ook zij,
Hij is uw Plaatsvervanger en gij zijt de gekochte.

De gemeenschap met Christus kunt gij ervaren.
Maar gij kunt nooit Zijn dood ervaren.

Gij kunt er u alleen geloovig in verliezen.

Dat is mystiek.

Dat is lidenmystiek.

Dat is stervensmystiek.

HEPP.

KERKELIJK LEVEN.

Beroepbaar.

Den laatste tijd kwamen op verschillende kerke-
lijke vergaderingen ter sprake de praktijken, welke
door kandidaten, die door classes beroepbaar werden
gesteld, worden gevolgd.

Wij leggen den nadruk op het woord praktijk-
ken.

Want over het principe is men het wel eens.
Het is de Classis, die na met goed gevolg af-
gelegd praeparatoir examen beroepbaar stelt.

Niemand anders heeft daartoe het recht.

Evenmin heeft iemand het recht om, wanneer
de Classis een kandidaat beroepbaar verklaart, hem
niet beroepbaar te verklaren.

Ook de kandidaat zelf mist dat recht.

Wanneer men desniet tegenstaande telkens leest,
dat een kandidaat zich nog niet beroepbaar stelt
of nog geen beroep in overweging wenscht te ne-
men, is die formulering niet gelukkig gekozen.

Men valle hem hierover niet te hard.

Toch verdient het aanbeveling om de publikatie
aan de kerken in deze voege in te kleeden, dat
kandidaat X den kerken verzoekt voornog geen
beroep op hem uit te brengen.

Dan blijft hij kerkrechtelijk in den vorm.

Wel verwachten we hierop nog een tegenwerping.

Vaak wordt geredeneerd: wanneer een kandidaat
praeparatoir examen aflegt, geeft hij daardoor het
verlangen te kennen voor onze kerken beroepbaar
te worden gesteld. En als hij dan onmiddellijk
daarop vraagt om hem nog niet te beroepen, heeft
dat iets tegenstrijdigs.

Als men het heel strikt neemt, is dit ook zoo.
Maar in het leven zijn nu eenmaal niet alle
tegenstrijdigheden te voorkomen.

Men denke aan de botsing van plichten, waar-
voor iemand gesteld kan worden.

Mogelijk zal men zeggen: deze tegenstrijdigheid
is wel te ontgaan. Iemand legge geen praeparatoir
examen af, of hij moet voornemens zijn om, zoo
hij door een beroep daartoe in de gelegenheid
wordt gesteld, binnen enkele weken de pastorie
in te gaan.

Wij vragen echter: beziet men zóó de zaak niet
te zeer van den kleinen kant?

Een jonge man, die gaven en lust heeft voor
wetenschappelijke studie, kan zich verplicht ge-
voelen, die studie voort te zetten.

Ervaring leert, dat men over een groote mate
van wijskracht moet beschikken om onder allen
pastorale arbeid door, zich voor het doctoraal
examen voor te bereiden.

Ervaring leert ook, dat uitzonderingen daarge-
laten, de voorbereiding buiten de pastorie deug-
delijker is dan daarbinnen.

Het zou te verwonderen zijn, indien dit niet zoo
ware.

Het maakt een groot verschil of men de studie
voor het doctoraal als hoofdzaak dan als bijzaak
moet beschouwen.

Voor wie in de pastorie zitten, is het bijzaak.
Dat mag niet anders.

De pastorale arbeid moet vooropgaan.

Als de pastorale arbeid het vergt, moet desnoods
al het andere er voor wijken.

In de werkelijkheid komt het dan ook voor,
dat zij, die zich aan de studie wijden, deze soms
maandenlang moeten laten liggen.

Er zijt er, die er den moed bij verliezen.
Die door de praktijk geheel worden opgeslorpt.

En zij, die hen van nabij als begaafde jonge
mannen kennen, betreuren dit gedurig weer.

Des te meer verheugen zij er zich over, wanneer
een kandidaat in de theologie toch doorzet, vooral
als hij dan nog een best examen doet.

Maar over het algemeen gesproken verdient het
de voorkeur, wanneer de examenstudie wordt af-
gedaan vóór de pastorie-deuren opengaan.

Nu zal iemand tot dit laatste besluiten.

Hij acht het zich een plicht.

Aan den anderen kant kan hij het zich echter
ook een plicht achten gemeenten, die dit begeeren,
in dien tusschentijd des Zondags te dienen.

Hoeveel vakante gemeenten tellen onze kerken
niet!

Hoeveel zijn er daaronder niet, die nooit beroepen
kunnen!

Hoeveel leediensten moeten er over het geheele
land niet worden gehouden!

Nu kan een leedienst ongetwijfeld zeer stichte-
lijk zijn.

Op zichzelf mag het niet voor onmogelijk ge-
houden, dat op een leedienst nog meer zegen ge-
schonken wordt dan zelfs op een bediening des
Woords.

Maar daarom zal toch niemand den leedienst
boven de bediening des Woords prefereren?

En al mag nu een kandidaat niet het Woord
bedienen, het is hem toch toegestaan te propo-
neeren.

Is in den regel zulk een propositie niet ver te
verkiezen boven een leedienst?

Zijn vele vakante kerken er niet hartelijk dank-
baar voor, dat ze dikwijls door kandidaten worden
geholpen?

Laat men het vooral van deze zijde bekijken

en niet dadelijk klaar staan met het argument: de
kandidaten leggen alleen zoo vroeg praeparatoir
af om wat te verdienen.

Waar ook onder onze kandidaten niet vele rijken
en vele edelen zijn, zullen ze stellig het bescheiden
honorarium, dat aan hun proponeeren verbonden
is, niet versmaden.

Doch men mag niet zeggen, dat het hun daarom
slechts te doen is.

Er leeft veel meer idealisme onder hen dan
sommigen denken.

Men wachte er zich wel voor dit idealisme door
zulk materialistisch geredeneer den domper op te
zetten.

Alzoo wenkt uit twee richtingen de plicht zulk
een jongen man toe.

Nu zijn onze kerken in staat om te verhoeden,
dat het een botsing van plichten wordt.

Dat hebben zij totnogtoe stilzwijgend ook ge-
daan.

Zij verzetten er zich niet tegen — zelfs niet
lijdelijk — dat een kandidaat na zijn praepara-
toir den kerken verzocht nog geen beroep op hem
uit te brengen.

Waar onze kerken zich in deze zoo breed van
blik toonen, kan het schier overbodig geacht, dat
zij aan deze praktijk ook eenige officiële sanktie
geven.

Ofschoon, indien zij deze gaven, het ook geen
kwaad zou kunnen.

Natuurlijk kan er van deze royaliteit onzer kerken
misbruik worden gemaakt.

Dat kwam vroeger weleens voor.

Er zijn gevallen te noemen, dat een kandidaat
jarenlang proponeerde en ten slotte toonde, dat
het hem geen ernst was geweest naar de bediening
des Woords en der Sacramenten te staan en zich
een werkkring koos, welke met het predikambt in
geenerlei verband stond.

Zulke gevallen zijn ons uit het heden niet bekend.

Toch rezen er stemmen op, dat onze kerken
een regeling zouden treffen, welke kandidaten, die
hun studie voortzetten, verplichten om aan de
Classis, die hen examineerde, elk jaar opnieuw
vrijheid te verzoeken zich met een vernieuwde bede-
tot de kerken te wenden om hen niet te beroepen.

De billijkheid daarvan kunnen wij niet ont-
kennen.

Wel zagen we die vrijheid den eersten keer het
leefst voor twee jaar verleend, omdat het bij de
tegenwoordige eischen voor het doctoraal examen
niet zoo licht zal voorkomen, dat iemand een
jaar na zijn kandidaats zich daaraan kan onder-
werpen.

Ook geven wij gaarne in overweging, dat de
Classes in voorkomende gevallen overleg plegen
met de fakulteit, waaraan de kandidaten studeeren,
omdat elk geval speciaal moet worden beoordeeld
en de betrokken fakulteit daarover uiteraard eenig
deskundig advies zal kunnen verlenen.

Dit klemt met name ook bij de proefschriften.

Totnogtoe hebben wij het uitsluitend gehad over
hen, die begeeren door te studeeren.

De kwestie doet zich echter ook nog in andere
gedaante kennen.

Er zijn ook praeparatoir geëxamineerden, die
aan doorstudeeren niet denken en die een bericht
in de bladen plaatsen, dat zij gaarne eerst na
een bepaalden datum een beroep wenschen te ont-
vangen.

Daarover werd in onze pers weleens min gunstig
geoordeeld.

Men stelde het dan voor alsof deze kandidaten
er op uit zijn om zooveel mogelijk beroepen te
ontvangen.

Toch zij men met dit oordeel uiterst voorzichtig.

Al zou er zulk een kandidaat onder doorloopen,
zoo zijn ze niet alle.

Men generaliseere niet.

Ook onderzoekte men bij zulk schrijven zichzelf
of men zelf in vroeger tijd niet reeds als student
„preekonsent“ — gelukkig afgeschafte! — bezat en
er dus na het praeparatoir examen heel anders voor
stond.

Het lijkt mij een ontzaglijk moeilijke zaak voor
een kandidaat om na een paar weken geproponeerd
te hebben, reeds voor een keuze te worden gesteld.

Ook lijkt het mij een ontzaglijke verantwoorde-
lijkheid voor een gemeente om op twee preeken een
kandidaat te beroepen.

Voor beide partijen schijnt het mij gewenscht,
dat er een zekere termijn werd vastgesteld, waar-
binnen een kandidaat niet mag worden beroepen.

Wij voor ons zouden dezen termijn het liefst
op drie maanden zien gesteld.

Dan kan de kandidaat, die nog geheel onwennig
staat tegenover de kanselpraktijk en op college
misschien slechts een paar preekproeven heeft ge-
geven, zich beter gewennen en dat kan hem de
keus verlichten.

Indien hij meer dan één beroep ontvangt, kan
hij zich afvragen, waar hij met de hem geschonken
gaven het meest zal kunnen woekeren.

Wij achten het geen nadeel, als een kandidaat
meer dan één beroep op zich vereenigt.

Zeker, elke kerk is een gemeente des Heeren.

Toch heeft de eene gemeente een andere be-
beding nodig dan de andere.

En het is naar 's Heeren beschikking zoo, dat

kandidat
De ee
kerk va
op gene
Wann
menieer
Een p
mede we
En hi
Maar
wel zijn
Doch
meenten
den will
Dan
kandid
Dan
eerst erg
aan wie
Hoe g
Des te
den Kon
uideell
De ger
het bero

— Koler
Dezer
sprod:

Naar
gezonds
houden
Predik
hebben
in Antr
Maart
Kerken
Gent
nood te
meerde
vooral
Nederl
en mee
die Ker
Daar
als Ge
Kerk
sluiten
Gent, n
Kring
openba
Gerefor

Indie
niet zou
den sto
ten kan
die hul
wij ons
sche H
Belri
ting va
de apos
wij wij
dit geva
ons 'in
hetgeen
ma a r
geloof
In aa
Gerefor
zijn, r
stem te
ken, tot
Kerken
bladen,
zoek tot
zoo in l
gelegen
Gerefor
dedeeli
mogelij
Comité
eerst en
Kring
ken, te
zij om d
Het a
ho f te
Van om
aan D
zuin.

Ook
ankrijk
den, zij
Uwe
meente,
Het (

Prof.
Ho
Mr G
Dir
Dr H
Dr G
Prof.
Em
Dr G
Leer
Gir

Men za
een exclu
Kerken i
Daarte
ruim, dat
Kerken v
wil bied
niet gehe